

Docentenhandleiding

Les 1

Inleiding

In deze les (les 1 van 2) leren leerlingen meer over werk en inkomen. Wat is bijvoorbeeld een cv? Wat staat er in een arbeidscontract? Hoe ziet een loonstrook eruit? En welke regels zijn er vanuit de overheid om (jonge) werknemers te beschermen?

Duur:

45 – 60 minuten

Lesopbouw

Introductie (+/- 10 min)

Verdieping (+/- 30 min)

Afronding (+/- 5 min)

Voorbereiding

Lees de docentenhandleiding, bekijk de digibord-presentatie en het werkblad.

Benodigdheden

- ─ Digibord met internetverbinding
- ─ Digibord-presentatie 'Aan het werk! – les 1'
- ─ Werkblad 'Aan het werk! – les 1' (uitgeprint: één werkblad per leerling)

Doel van de lessen

Hoofdleerdoelen

1. Vergroten van de kennis van de overheidswereld
2. Vergroten van de digitale geletterdheid: informatievaardigheden en mediawijsheid
3. Vergroten van financiële vaardigheden
4. Vergroten van de woordenschat

Subleerdoelen

1. De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het zoeken naar een (bij)baan.
2. De leerling kan op hoofdlijnen benoemen wat er in een cv staat.
3. De leerling kan aangeven waarom een arbeidscontract belangrijk is.
4. De leerling kan op een loonstrook het netto salaris opzoeken.
5. De leerling kan op hoofdlijnen benoemen welk werk je als jongere wel en niet mag uitvoeren.
6. De leerling kan woorden die te maken hebben met werk en inkomen in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

De les in stappen

Introductie (+/- 10 minuten)

- Aan het werk!

Open de digibord-presentatie en vertel de leerlingen dat deze les in het teken staat van 'werken en geld verdienen'.

- Aan het werk!

Bekijk klassikaal de video en bespreek: Wat voor bijbaan heb jij? Hoeveel uur per week werk je? Wat voor dingen komen daarbij kijken om te regelen? Mogelijke antwoorden: Arbeidscontract ondertekenen, loonafspraken maken, bankrekeningnummer doorgeven, loonstrookjes, minimum(jeugd)loon, loonbelasting terugvragen.

Verdieping (+/- 30 minuten)

- Quiz

Verdeel de klas in groepjes van vier. Deel eventueel pen en papier uit om de antwoorden op de laten schrijven. De quiz bestaat uit vijf vragen.

- 1. Wat is een vacature?

Vraag 1. Wat is een vacature?

Goede antwoord: C. Een baan waar mensen voor gezocht worden.

- 2. Waar of niet waar?

In een cv geef je een overzicht van jouw gegevens, werkervaring, opleidingen en vaardigheden.

Antwoord: waar

- 3. Wat is het juiste antwoord?

Nick werkt vier dagen per week als bezorger. Is hij een werknemer of een werkgever?

Goede antwoord: werknemer

– 4. Wat is een arbeidscontract?

Wat is een arbeidscontract?

Goede antwoord: A. De afspraken tussen jou en de werkgever.

– 5. Welk bedrag krijgt Danny op zijn bankrekening?

Danny heeft een loonstrook ontvangen van zijn werkgever. Welk bedrag krijgt hij op zijn bankrekening?

Antwoord: 1865,44 euro.

– Einde quiz

Welk groepje had de meeste antwoorden goed?

– Aan de slag!

Deel het werkblad uit. Leerlingen gaan individueel of in tweetallen aan de slag met de stappen die horen bij het vinden van een baan. Bespreek het werkblad klassikaal na.

Stap 1: Bedenk welk werk je wilt doen

Stap 2: Zoek vacatures

Stap 3: Schrijf een sollicitatiebrief

Stap 4: Ga op sollicitatiegesprek

Stap 5: Onderteken het arbeidscontract

Stap 6: Aan het werk!

– De overheid en jouw werk

Vertel dat de Nederlandse overheid regels heeft opgesteld om werknemers te beschermen. Weten de leerlingen waarom dit nodig is? Bijvoorbeeld om ervoor te zorgen dat werknemers voldoende loon krijgen en op tijd pauze mogen houden en om te voorkomen dat kinderen te jong gaan werken (kinderarbeid) en niet naar school gaan.

– 1. Mag het wel of niet?

Julian is 12 jaar en wil graag een krantenwijk. Mag dat?

Goede antwoord: Nee. Kinderen tot 13 jaar mogen in Nederland niet werken; dat is een algeheel verbod: het verbod op kinderarbeid.

– 2. Mag het wel of niet?

Mandy is 16 jaar en werkt op zaterdag als kassa-medewerker. Mag dat?

Goede antwoord: Ja. Jongeren van 16 jaar mogen bijna alle werkzaamheden doen, maar voor hen geldt dat naar school gaan voorop staat. Daarom telt voor deze jongeren schooltijd als arbeidstijd. Zij mogen geen werk doen dat gevaarlijk of schadelijk is voor hun gezondheid.

– 3. Mag het wel of niet?

Lotte is 15 jaar en werkt als maaltijdbezorger op de fiets. Mag dat?

Goede antwoord: Nee. Er geldt een minimumleeftijd van 16 jaar voor het bezorgen van maaltijden met behulp van een voertuig.

– 4. Mag het wel of niet?

James is 17 jaar en werkt drie nachten in de week als beveiligers.

Goede antwoord: Nee. Als je 17 jaar bent mag je niet 's nachts werken.

– 5. Mag het wel of niet?

Denise is 17 jaar en gaat vier dagen per week naar school. Ze heeft ook een bijbaan van 6 uur per week. Mag dat?

Goede antwoord: Ja. Als je 16 of 17 bent, mag je gemiddeld 40 uur per week werken. De tijd die je op school bent telt ook mee als arbeidstijd.

– 6. Mag het wel of niet?

Tobias werkt als aardbeien-plukker. Hij moet van 12.00 tot 18.00 uur werken zonder pauze. Mag dat?

Goede antwoord: Nee. Als je langer dan 5,5 uur werkt, heb je volgens de wet recht op minimaal 30 minuten pauze.

– 7. Mag het wel of niet?

Jason is 18 jaar en maakt zeven dagen per week een vlog voor zijn YouTube-kanaal. Mag dat?

Goede antwoord: Ja. Jason maakt de vlogs voor zijn eigen bedrijf en is dus eigen baas. Hij mag zelf bepalen hoeveel uur hij aan zijn vlogs werkt.

Afsluiting (+/- 5 minuten)

– Wat zou jij kiezen?

Sluit de les af aan de hand van één of meerdere stellingen. Wat zouden de leerlingen kiezen als ze moeten kiezen?

– Wat zou jij kiezen?

Een leuke baan met een lager salaris of een vervelende baan met een hoger salaris?

– Wat zou jij kiezen?

Een leuke baas of leuke collega's?

– Wat zou jij kiezen?

Drie nachten per week werken of vijf dagen per week werken?

– Wat heb je geleerd?

Sluit de les af en bespreek wat de leerlingen geleerd hebben.